

IZVJEŠĆE

O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

ZA 2016. GODINU

Broj: 01-04-16-1-734/17

Sarajevo, srpanj 2017. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	4
II. KRITERIJI ZA REVIZIJU	6
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1. Uvod.....	7
2. Realizacija ranijih preporuka.....	7
3. Sustav unutarnjih kontrola	8
4. Proračun i izvješćivanje.....	10
5. Izvršenje proračuna.....	11
6. Bilanca stanja.....	15
7. Javne nabave.....	16
8. Ostalo.....	18
Komentari.....	21
10. Privici.....	22

I. MIŠLJENJE REVIZORA

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština) za 2016. godinu** koji obuhvaćaju: bilancu stanja, pregled prihoda, primitaka i financiranja, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Parlamentarne skupštine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća Parlamentarne skupštine ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljen na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustave unutarnjih kontrola.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća **Parlamentarne skupštine** prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na

¹ Sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Ured za reviziju u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti.

31.12.2016. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Parlamentarne skupštine za 2016. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Parlamentarna skupština rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Parlamentarne skupštine je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.² Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Parlamentarne skupštine, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Parlamentarne skupštine** za 2016. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojim su regulirane.

² Novi ISSAI 4000 je usvojen u prosincu 2016. godine i zamjenjuje ranije ISSAI 4000, 4100 i 4200.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na:

- izdatke za naknade skupštinskim zastupnicima (paušal), putne troškove i troškove reprezentacije sa aspekta transparentnog i racionalnog trošenja javnih sredstava (točke 5.2., 5.3. i 5.6. Izvješća);
- sredstva klubova – i dalje ne postoje jasna pravila i procedure glede načina pravljenja i dokumentiranja namjenske potrošnje (točka 8. Izvješća).

Sarajevo, 10.07.2017. godine

GLAVNI REVIZOR

Dragan Vrankić, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu;
- Zakon o financiranju institucija BiH;
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti;
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS);
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti;
- Zakon o unutarnoj reviziji;
- Zakon o političkim strankama BiH;
- Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH;
- Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH;
- Pravilnik o načinu i uvjetima korištenja internih i eksternih usluga – reprezentacije, telefonskih usluga, službenih putovanja, službenog vozila, službene odjeće, tiska i stručne literature u Parlamentarnoj skupštini BiH;
- Odluka o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ustanovljena je Ustavom BiH.

Ovo najviše zakonodavno tijelo Bosne i Hercegovine sastoji se od dvaju domova – Zastupničkog doma i Doma naroda, a sve zakonodavne odluke donose se usvajanjem u oba doma Parlamentarne skupštine BiH. Dom naroda sastoji se od 15 izaslanika, od kojih su dvije trećine iz Federacije BiH i jedna trećina iz Republike Srpske. Zastupnički dom sastoji se od 42 člana, od kojih se dvije trećine biraju sa teritorija Federacije BiH, a jedna trećina sa teritorija Republike Srpske.

Mandat izabranih članova Parlamentarne skupštine do 2002. bio je dvije godine, a nakon izbora 2002. oni se biraju i delegiraju na mandat od četiri godine.

Parlamentarna skupština BiH donosi zakone, odobrava proračun i odlučuje o izvorima i iznosu prihoda za financiranje institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, potvrđuje imenovanje predsjedatelja i članova Vijeća ministara, daje suglasnost za ratificiranje međunarodnih ugovora i odlučuje o drugim pitanjima, nužnim za primjenu njezinih ovlasti ili dodijeljenih sporazumom entiteta.

Parlamentarna skupština ima Tajništvo koje obavlja poslove za potrebe Parlamentarne skupštine koji proizlaze iz Ustava BiH, zakona, poslovnika, zaključaka, smjernica, programa rada i drugih akata domova Parlamentarne skupštine.

Sjedište Parlamentarne skupštine BiH je u Sarajevu, Trg BiH 1.

2. Realizacija ranijih preporuka

Ured za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Parlamentarne skupštine i zakonitosti poslovanja za 2015. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji, te izrazio pozitivno mišljenje sa skretanjem pozornosti na izdatke za naknade skupštinskim zastupnicima (paušal) i usluge reprezentacije sa aspekta transparentnog i racionalnog trošenja javnih sredstava kao i na izdatke realizirane na teret sredstava klubova zbog nepostojanja jasnih procedura u pogledu načina pravljenja i dokumentiranja namjenske potrošnje.

Parlamentarnoj skupštini su dane preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljnjem poslovanju. Parlamentarna skupština nije dostavila odgovor Uredu za reviziju sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH.

Osvrtom na dane preporuke u Izvješću o reviziji za 2015. godinu te sagledavši poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

2.1. Realizirane preporuke

- Tijekom godine, upošljavanje osoba na određeno vrijeme, s prekidima između ugovora o radu, se obavljalo bez raspisivanja javnog oglasa, ali isti su okončani u kolovozu te do kraja godine nisu angažirani.

2.2. Preporuke čija je realizacija u tijeku

- Potrebno je i dalje nastaviti s aktivnostima na unapređenju sustava financijskog upravljanja i kontrole, sukladno važećem zakonodavnom okviru i podzakonskim aktima koji reguliraju ovo područje.
- Aktivnosti na unapređenju sustava unutarnjih kontrola (urednost evidencije sa naglaskom povoda i svrhe nastanka troška) kod uporabe vozila, sredstava reprezentacije i dalje treba nastaviti, sa naglaskom na namjensko korištenje.
- Sredstva za rad klubova: Krajem 2016. godine (u studenom) su donesene procedure za primjenu članka 3. Odluke o raspodjeli financijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH, čiju ćemo primjenu moći sagledati tek u 2017. godini.
- Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine je na 16. sjednici održanoj 08.03.2017. godine usvojilo novi Pravilnik o korištenju telefona u Parlamentarnoj skupštini sa primjenom od dana donošenja, čije efekte ćemo sagledati u reviziji institucije za 2017. godinu.
- Mišljenja smo da intranet portal treba u cijelosti prebaciti na OWIS sustav i tako uspostaviti ekonomičnije održavanje sustava.
- Smatramo da treba doraditi sustav e-Sjednica, osigurati održavanje i kontinuiran rad sustava e-Sjednica te omogućiti cjelovitu implementaciju projekta sa svim zahtijevanim funkcionalnostima (DMS, e-Arhiva, e-Sjednice).

2.3. Nerealizirane preporuke

- Smatramo da bi plaće, naknade i ostala materijalna prava zastupnika i izaslanika trebale biti regulirane na jasan i transparentan način, donošenjem posebnog zakona o pravima i obvezama zastupnika i izaslanika. U 2016. godini nismo uočili bilo kakve aktivnosti po ovome pitanju.
- Kada su u pitanju naknade skupštinskim zastupnicima, ponovno ističemo potrebu preciznijeg definiranja suštine i namjene ove vrste naknade kao i prava na ostvarivanje iste.
- Interne procedure vezane za proces javnih nabava, koje bi trebale osigurati uspostavu efikasnog sustava javnih nabava i pravovremeno pokretanje postupaka sukladno odredbama zakonskih i podzakonskih akata, nisu donesene u 2016. godini.

3. Sustav unutarnjih kontrola

Parlamentarna skupština je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima. Unutarnje kontrole predstavljaju cjelovit/integralan proces kojeg provodi rukovodstvo i osoblje institucije, s ciljem pristupanja rizicima i pružanja razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: uredno, etično, ekonomično, efikasno i efektivno izvršavanje poslovnih operacija; odgovornost za ispunjavanje obveza; poslovanje sukladno zakonima i propisima; zaštita resursa od gubitaka, zlouporabe i nanošenja štete³.

³ INTOSAI GOV 9100 Smjernice za standarde unutarnjih kontrola za javni sektor

Uočene slabosti sustava unutarnjih kontrola se ogledaju u sljedećem: finansijsko upravljanje i kontrola nisu uspostavljeni na zadovoljavajućoj razini, urednost i cjelovitost evidencija za pojedine kategorije troškova nije zadovoljavajuća, računi za reprezentaciju ili troškove uporabe automobila ne sadrže u svim slučajevima sve potrebne podatke, iz kojih bi bila vidljiva opravdanost ostvarenih rashoda, neblagovremeno pokretanje procedura javnih nabava, što za posljedicu ima nastavak rada s prethodno izabranim dobavljačem, slabosti u procesu praćenja realizacije ugovora, kao i nedostaci i propusti u trošenju sredstava za klubove itd.

Nadalje, uočene slabosti sustava unutarnjih kontrola ogledaju se u tome što su interna pravila i procedure koje reguliraju rashode/troškove u Parlamentarnoj skupštini na snazi još iz 2010. godine (*mislimo na sljedeće pravilnike kojima se upravo i regulira najveći dio javne potrošnje u Parlamentarnoj skupštini: Pravilnik o načinu i uvjetima korištenja internih i eksternih usluga – reprezentacije, telefonskih usluga, službenih putovanja, službenog vozila, službene odjeće, tiska i stručne literature u Parlamentarnoj skupštini BiH – prečišćeni tekst*) – listopad 2010. Odluka o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH – (*prečišćeni tekst*), nije mijenjana niti korigirana i pored uočenih nedostataka. Također, uočili smo kako su postojeća pravila potrošnje u određenoj mjeri nedostatan jasna i precizna te dvosmislena, što ostavlja prostor za vlastita tumačenja i prosudbe.

Napominjemo kako smo ustanovili da su u tijeku 2017. godine doneseni novi pravilnici koji reguliraju određene kategorije potrošnje – telefone, reprezentaciju itd., a o kvaliteti donesenih pravilnika i dosljednoj implementaciji istih moći ćemo nešto više reći poslije obavljene revizije za 2017. godinu. Ono što revizija posebice želi naglasiti je da bi pravila i procedure trebalo kreirati na takav način da se ne ostavlja prostor za dvojako ili široko tumačenje istih jer se time, u konačnici, onemogućuje djelovanje sustava unutarnjih kontrola. Jasno nam je da nije moguće precizno propisati svaku moguću situaciju, ali bi se, kroz dana pravila, moralo osigurati da se izabrani zvaničnici u svakom trenutku vode etičkim i moralnim načelima i vrijednostima te primjerenosti korištenja javnih sredstava.

Parlamentarna skupština treba kreirati pravila potrošnje i ponašanja na jasan i nedvosmislen način te ista nastojati dosljedno sprovoditi i implementirati. Nadalje, ukazujemo na izuzetan interes javnosti kako i na koji način se troše javna sredstva u Parlamentarnoj skupštini, što je dodatna obveza kada je u pitanju odnos naspram javnog novca.

Financijsko upravljanje i kontrola: Parlamentarna skupština je popunila obrazac Godišnjeg izvješća o finansijskom upravljanju i kontroli za 2016. godinu i dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH. Parlamentarna skupština nije u cijelosti, prema Priručniku za finansijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH, izvršila popisivanje i opisivanje poslovnih procesa institucije kroz Obrazac za utvrđivanje/popis poslovnih procesa, izradu mape poslovnih procesa, proces identifikacije i procjene rizika i izradu registra rizika. Evidentno je da u Parlamentarnoj skupštini još uvijek nije u cijelosti uspostavljen sustav finansijskog upravljanja i kontrole sukladno COSO komponentama i da su unapređenja potrebna u svim komponentama sustava: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije te praćenje i procjena sustava.

Preporučamo Parlamentarnoj skupštini da se, sukladno propisima, dokumentira i implementira proces finansijskog upravljanja i kontrole, koji treba da doprinese smanjenju rizika poslovanja cjelokupne institucije.

Unutarnja revizija: Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁴ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁵, unutarnja revizija Parlamentarne skupštine bi trebala obavljati reviziju Središnjeg izbornog povjerenstva, Agencije za borbu protiv korupcije, Agencije za zaštitu osobnih podataka, Ureda za razmatranje žalbi. Tijekom 2016. godine uočene su aktivnosti u svim institucijama za koje je nadležna unutarnja revizija. U Parlamentarnoj skupštini su izvršene četiri revizije u 2016. godini i to jedna redovita, jedna naknadna i dvije ad hoc revizije. Stajališta smo kako zaista postoji potreba za jačanjem i daljnjim razvojem unutarnje revizije, a imajući u vidu značajnost institucije i visinu proračunskih sredstava koja se troše. Ovom prigodom posebice želimo naglasiti kako je po našem mišljenju potrebno jasno i precizno definirati tj. pozicionirati unutarnju reviziju kako kod subjekta revizije tako i kod drugih institucija za koje je nadležna unutarnja revizija (primjerice pitanje edukacija, komu je odgovorna itd.). Nadalje, potrebno je posvetiti dužnu pozornost izvješćima unutarnje revizije i blagovremeno poduzimati mjere na realizaciji preporuka i unapređenju poslovanja te pratiti implementaciju danih preporuka te, u slučaju odsustva realizacije, utvrditi razloge i poduzeti odgovarajuće mjere.

Preporučamo nastavak aktivnosti na daljnjem razvoju i uspostavljanju cjelovite funkcije neovisne unutarnje revizije u Parlamentarnoj skupštini, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji i standardima unutarnje revizije.

4. Proračun i izvješćivanje

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu⁶, Parlamentarnoj skupštini su odobrena sredstva u iznosu od 16.017.000 KM, a odnose se na:

- Neposredna potrošnja institucije 14.411.500,00 KM,
- Program – Klubovi zastupnika i izaslanika iznosi 950.000,00 KM,
- Program – Vijeće nacionalnih manjina 173.000,00 KM,
- Program – Neovisni odbori policijskih struktura BiH 340.500,00 KM,
- Program – Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao Sud BiH 126.000,00 KM,
- Program – Plaće zastupnika i izaslanika po isteku mandata u iznosu od 16.000,00 KM.

Parlamentarna skupština je izvršila prestrukturiranje proračuna u prosincu 2016. godine u iznosu od 124.550 KM, sukladno procedurama o prestrukturiranju rashoda proračunskih korisnika za 2016. godinu, a na temelju odluka Ministarstva financija i trezora BiH (putni troškovi su uvećani u iznosu od 124.550 KM, a umanjene su pozicije ugovorene i druge usluge u iznosu od 111.850 KM i izdaci telefonskih i poštanskih usluga u iznosu od 12.700 KM).

Temeljem Pravilnika o financijskom izvješćivanju institucija BiH, sačinjeno je godišnje financijsko izvješće za 2016. godinu i dostavljeno nadležnim institucijama u utvrđenim rokovima. Napominjemo kako u tijeku revizije nije bilo sačinjeno cjelovito izvješće o radu Parlamentarne skupštine za 2016. godinu.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 101/15

5. Izvršenje proračuna

U Godišnjem finansijskom izvješću Parlamentarne skupštine za 2016. godinu, iskazani su rashodi u iznosu od 15.043.506 KM, što u odnosu na odobreni proračun u iznosu od 16.017.000 KM predstavlja ostvarenje od 94%. U okviru izvršenog proračuna, na tekuće izdatke se odnosi 14.601.809 KM, a na kapitalne izdatke 441.697 KM.

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće i naknade (9.799.096 KM), naknade troškova uposlenih (1.564.701 KM), putne troškove (849.469 KM), telefonske i poštanske usluge (153.268 KM) i ugovorene i druge usluge (1.984.481 KM.) Na poziciji Ugovorene usluge utrošeno je 1.984.481 KM, što predstavlja ostvarenje od 78,1% od ukupno planiranog iznosa. Izvršenje na poziciji Ugovorene usluge u ovom obračunskom razdoblju je manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Donošenjem Zakona o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, broj 88/15), došlo je do značajnih ušteda na programima Vijeće nacionalnih manjina, Neovisni odbori policijskih struktura BiH i programu Neovisna povjerenstva za praćene uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao Sud BiH.

Pregled rashoda proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.1. Bruto plaće

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade uz plaću za 2016. godinu iznose 9.799.097 KM. Na neto plaće i naknade se odnosi 4.847.314 KM, a na poreze i doprinose 4.083.531 KM. Neto stimulacije su isplaćene u iznosu od 3.319 KM. U navedeni iznos nisu uključene neto plaće po isteku mandata u iznosu od 8.962 KM te porezi i doprinosi na iste u iznosu od 7.030 KM. Odlukom o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH, utvrđen je način obračuna plaća, iznos plaća i druga materijalna prava zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH, uključujući i naknade za odvojeni život, topli obrok, troškove prijevoza na posao i s posla, godišnji odmor, otpremninu, slučaj smrti, bolovanje i drugo. Napominjemo kako za obračun plaća Parlamentarna skupština koristi osnovicu koju utvrđuje Vijeće ministara BiH.

Kada je u pitanju reguliranje plaća i svih drugih materijalnih prava zastupnika i izaslanika, Ured za reviziju i dalje smatra kako je nužno sva prava i obveze regulirati kroz zakonska rješenja kojim bi se obuhvatile i uvažile sve specifičnosti Parlamentarne skupštine (ugraditi primjere dobre prakse iz zemalja visoke demokratije), a ne internim aktima kao do sada, sve u cilju transparentnog i zakonitog uređivanja ove vrlo značajne i osjetljive kategorije trošenja javnih sredstava.

U prosincu 2016. godine broj uposlenih u Parlamentarnoj skupštini iznosio je 218, od kojih je 51 zastupnik i izaslanik (šest zastupnika nije uključeno u navedeni broj jer nisu u profesionalnom radnom odnosu u Parlamentarnoj skupštini) i 161 državni službenik i namještenik.

Pravo na plaću po isteku mandata u 2016. godini ostvarivala su dva izaslanika. Odlukom o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini je regulirano navedeno pravo.

Upošljavanje: Revidiranjem upošljavanja putem ugovora na određeno vrijeme utvrdili smo da su se dva radna mjesta popunila bez raspisanog javnog oglasa, ali sa prekidima ugovora o radu (radno mjesto vozača u operativno-tehničkom odjelu i radno mjesto poslova u odjelu pisarnice). Međutim, za navedene osobe radni odnos je prestao u kolovozu te se isti do kraja

2016. godine nisu angažirali. Također smo uočili da je uposlenik Parlamentarne skupštine BiH, kojem je isplaćena otpremnina radi odlaska u mirovinu, ponovno uposlen/angažiran putem ugovora o djelu, što nije prihvatljiva praksa u javnom sektoru.

Smatramo kako je potrebno dosljedno i transparentno primijeniti zakonske propise koji reguliraju područje upošljavanja.

Otpremnina zbog odlaska u mirovinu: Zastupnik i izaslanik koji ostvaruje prava iz radnog odnosa u Parlamentarnoj skupštini BiH ima pravo na otpremninu prilikom odlaska u mirovinu u visini svojih šest ostvarenih neto plaća isplaćenih u prethodnih šest mjeseci ili šest prosječnih mjesečnih neto plaća iz prethodne godine u BiH, ukoliko je to za njega povoljnije. U 2016. godini isplaćene su dvije otpremnine u ukupnom iznosu od 33.600 KM, od kojih se jedna odnosi na isplatu otpremnine u svibnju 2016. godine za zastupnika Parlamentarne skupštine u iznosu od 28.141,80 KM za koju je predsjedatelj Zajedničkog povjerenstva za administrativne poslove donio Odluku o otpremnini zbog odlaska u mirovinu. Navedena osoba nije ponovno aktivirala status zastupnika u Parlamentarnoj skupštini BiH. Isplata druge otpremnine u iznosu od 5.458,02 KM odnosi se na otpremninu uposlenika koji je nakon isplaćene otpremnine uposlen putem ugovora o djelu na radnom mjestu financijski savjetnik za koje se u 9. i 10. mjesecu izdvajao mjesečni iznos od 1.000 KM.

Iako u 2016. godini nismo imali slučaj ponovnog aktiviranja radno-pravnog statusa zastupnika i izaslanika, i to jedan dan nakon isplate otpremnine, i dalje ostaje otvoreno pitanje postupanja u ovakvim slučajevima. Stoga i dalje smatramo kako bi se trebala preispitati praksa gdje se vrši isplata otpremnine za odlazak u mirovinu, a potom, nakon jednodnevnog prekida radnog odnosa, nastavlja aktivnost umirovljene osobe na dotadašnjim poslovima. Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove je donijelo zaključak kojim se zahtijeva od Vijeća ministara BiH da preispita zakonske odredbe te iznađe zakonsko rješenje kroz izmjene i dopune Zakona o radu u institucijama BiH.

5.2. Naknade uposlenih

Ukupno ostvarene naknade troškova uposlenih u 2016. godini iznose 1.564.701 KM i odnose se na naknadu za: prijevoz (181.686 KM), troškove smještaja dužnosnika (120.935 KM), odvojeni život (92.086 KM), topli obrok (277.178 KM), regres za godišnji odmor (66.000 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (33.600 KM), jubilarne nagrade (14.107 KM), pomoć u slučaju smrti (9.960 KM), pomoć u slučaju teže bolesti (4.971 KM) i naknade skupštinskim zastupnicima (488.061 KM) te poreze i doprinose na naknade (276.118 KM).

Naknade skupštinskim zastupnicima – paušal (488.061 KM): S 31.12.2016. godine ukupno isplaćene naknade skupštinskim zastupnicima iznose 488.061 KM. Odlukom o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava zastupnika i izaslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH regulirano je pitanje predmetne naknade – mjesečni paušal, prema kojoj zastupniku i izaslaniku za obavljanje zastupničke i izaslaničke dužnosti pripada pravo na mjesečni paušal bez obzira na radno-pravni status. Visina paušala se utvrđuje množenjem osnovice plaće (475,69 KM) s koeficijentom 1,50, što na mjesečnoj razini iznosi 713,54 KM. Naknada se u punom iznosu isplaćuje za svaki mjesec.

Internim aktima još uvijek nije precizno definirano što se podrazumijeva pod obavljanjem zastupničke i izaslaničke dužnosti, suština i namjena, te ponovno ističemo potrebu preciznijeg i transparentnijeg definiranja navedene naknade.

5.3. Putni troškovi

Izdaci za putne troškove s 31.12. 2016. godine iznose 849.469 KM i veći su za 80.493 KM u odnosu na prethodnu godinu. Putni troškovi u zemlji iznose 193.720 KM, a u inozemstvu 655.749 KM. Tijekom revizije utvrdili smo kako su putni troškovi uvećani u odnosu na sredstva prvobitno odobrena proračunom i kako je izvršeno restrukturiranje na ovoj poziciji u iznosu od 124.550 KM, kako ne bi došlo do prekoračenja odobrene stavke (napominjemo kako je na poziciji Putnih troškova izvršeno restrukturiranje i za 2015. godinu). Zamijetili smo kako jedan od razloga povećanja putnih troškova leži u činjenici povećanog broja izaslanstava ili, bolje rečeno, pratećeg osoblja zastupnika i izaslanika (prevoditelji, predstojnici ureda, savjetnici itd.), što dobrim dijelom utječe na povećanje putnih troškova.

Na temelju revidiranog uzorka putnih troškova uočen je problem necjelovitosti priložene prateće dokumentacije iz koje bi se jasno i nedvosmisleno zaključilo tko i u kom obujmu snosi troškove službenih putovanja (organizator ili Parlamentarna skupština). Uz pozivna pisma u svim slučajevima nisu priložene agende ili neka druga protokolarna korespondencija kojom bi se nedvosmisleno dokazalo tko snosi troškove putovanja, što je važna činjenica – element za ispravan obračun putnog naloga. *Na temelju prateće i protokolarne dokumentacije trebalo bi sačiniti odluku o upućivanju na službeni put, koja sadržava sve potrebne informacije za pravilan i točan obračun.* Prigodom pravdanja troškova službenog putovanja uočena su također dosta štura izvješća sa službenih putovanja, kao i nepravovremeno pravdanje putnih naloga, na što je potrebno obratiti pozornost u narednom razdoblju.

Stoga sugeriramo Parlamentarnoj skupštini da analizira uzroke stalnog rasta putnih troškova – ustrojiti mehanizme kontrole opravdanosti te izvršiti racionalizaciju ove kategorije troškova kao i unapređenje sustava unutarnjih kontrola u smislu svrhe, obračuna i pravdanja putnih naloga.

5.4. Telefonske i poštanske usluge

Izdaci za telefonske i poštanske usluge u 2016. godini iznosili su 153.268 KM. Izdaci se odnose na fiksne telefone (52.517 KM), mobilne telefone (72.146 KM), internet (19.146 KM) i poštanske usluge (9.460 KM).

Izdaci za mobilne telefone: Pravo na naknadu troškova mobilnog telefona u Parlamentarnoj skupštini koristi 67 uposlenih (zastupnici, izaslanici, tajnici – 32, uposleni – 35). Prema važećem Pravilniku za 2016. godinu, pravo na naknadu troškova za korištenje mobilnih telefona imaju članovi kolegija domova po 1.000 KM, iako je prosječna potrošnja mobilnih telefona za članove kolegija oba doma u 2016. godini iznosila oko 173 KM, što govori kako je nužno izvršiti korekcije mjesečnih limita utvrđenih u iznosu od 1.000 KM. Tijekom revizije uočili smo kako su proračun za 2016. godine teretili troškovi mobilnih telefona iz 2015. godine, u iznosu od 1.708,71 KM, što nije sukladno računovodstvenim načelima proračunskog poslovanja.

Pregledom pojedinih računa za mobilne telefone, uočeno je da se korisnici pridržavaju utvrđenih limita. Analizom izdataka za mobilne telefone, *Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine je na 16. sjednici, održanoj 08.03.2017. godine, usvojilo novi Pravilnik o korištenju telefona u Parlamentarnoj skupštini sa primjenom od dana donošenja, čije efekte ćemo sagledati u reviziji institucije za 2017. godinu.*

5.5. Troškovi uporabe vozila

Troškovi uporabe službenih vozila u 2016. godini iznosili su 125.644 KM. Značajniji iznosi odnose se na izdatke za gorivo – dizel (60.019 KM), za popravak i održavanje vozila (27.877 KM), nabavu autoguma (12.031 KM) te za osiguranje vozila (17.199 KM). Parlamentarna skupština u tijeku 2016. godine raspolagala je sa 15 vozila (14 limuzina i jedan kombi). Pravo na stalnu uporabu službenog vozila imaju članovi kolegija oba doma Parlamentarne skupštine, pri čemu nemaju pravo na naknadu troškova prijevoza s posla i na posao.

Tijekom revizije uočili smo kako sustav unutarnjih kontrola vezanih za uporabu službenih vozila nije u cijelosti zadovoljavajući. Evidencije o uporabi i korištenju službenih automobila nisu uredne i cjelovite, a u pojedinim nalogima za službena vozila evidentiraju se visoke relacije označene kao loko vožnja – preko 100 km/dan. Nadalje, uočili smo pojave evidentiranja putnih relacija u zemlji, koje ne odgovaraju optimalnim udaljenostima, bez validnih obrazloženja. Sve ovo ukazuje na mogućnost i rizik nenamjenskog korištenja službenih vozila.

Potrebno je unaprijediti unutarnje kontrole uporabe vozila, a koje će osigurati cjelovito, uredno i dosljedno vođenje evidencija o uporabi vozila, koje predstavljaju temelj za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.

5.6. Ugovorene usluge

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 1.951.132 KM, a najznačajniji se odnose na usluge reprezentacije (128.980 KM), ugostiteljske usluge i usluge smještaja (44.188 KM), ostale izdatke za informiranje (22.987 KM), izdatke za hardverske i softverske usluge (47.629 KM), izdatke za rad Upravnog i Nadzornog odbora i drugih tijela (154.124 KM), izdatke za obavljanje funkcije zastupnika i izaslanika (362.274), ugovore o djelu (205.637 KM), naknadu zastupnika za rad u izornoj jedinici (153.611 KM) te ostale nespomenute usluge i dažbine (578.363 KM).

Ugovori o djelu: Izdaci za angažman vanjskih suradnika iznose 61.337 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 16.161 KM. Značajniji izdaci vezani su za angažiranje savjetnika predsjedatelja Zastupničkog doma (25.687 KM), sedam vozača (19.650 KM) i daktilografa (7.000 KM). Internim pravilnikom iz 2010. godine reguliran je način angažiranja vozača.

Angažiranje vozača po ugovoru o djelu vršeno je prigodom dolaska na sjednice predsjedatelja povjerenstava, a sukladno važećem Pravilniku prema kojem predsjedatelji povjerenstava i klubova koji ne koriste pravo na odvojeni život i smještaj, imaju pravo na usluge vozača za učešće u radu domova, povjerenstava domova i ostalih sjednica. Vozačima se obračunava dnevnicu za dolazak i naknada od 50 KM po danu dolaska.

Usluge reprezentacije: Ukupno realizirana sredstva za usluge reprezentacije, sa 31.12.2016. godine, iznose 128.980 KM. Od toga, na neposrednu potrošnju se odnosi 81.311 KM, na klubove 47.669 KM. Sredstva reprezentacije prema internom Pravilniku iz 2010. godine podijeljena su na eksternu i internu reprezentaciju. Pravo na internu reprezentaciju ostvaruju predsjedatelj Zastupničkog doma, predsjedatelj Doma naroda, zamjenici predsjedatelja Zastupničkog doma i zamjenici predsjedatelja Doma naroda PS na temelju obavljanja redovitih aktivnosti u iznosu do 500 KM mjesečno. Predsjedatelji povjerenstava oba doma PS imaju pravo na internu reprezentaciju u iznosu do 200 KM mjesečno. Tajnik zajedničke službe PS, tajnik Zastupničkog doma i Doma naroda PS imaju pravo na internu reprezentaciju do 200 KM.

Eksterna reprezentacija se koristi u svrhu obavljanja redovitih i međunarodnih aktivnosti PS kada su u ulozi domaćina, odnosno organizatora domaćeg ili međunarodnog karaktera. Pravo na eksternu reprezentaciju ostvaruju članovi kolegija oba doma PS BiH, predsjedatelji povjerenstava oba doma, parlamentarni vojni povjerenik.

Eksterna reprezentacija iznosi 500 KM. Odluku o korištenju sredstava eksterne reprezentacije donosi Zajednički kolegij oba doma na temelju utvrđenog programa posjete. U slučaju obavljanja međunarodnih aktivnosti od interesa za Parlament, terete se sredstva reprezentacije Parlamenta. *Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove PS BiH 08.03.2017. godine usvojilo je Pravilnik o reprezentaciji kojim je, između ostalog, regulirano da članovi i predsjedatelji oba doma PS, parlamentarni vojni povjerenik i član kolegija Tajništva PS uz odluku zajedničkog kolegija oba doma, imaju pravo na troškove eksterne reprezentacije u iznosu do maksimalno 6000 KM godišnje. Što se tiče interne reprezentacije, pravo na istu na mjesečnoj razini ostvaruju: članovi kolegija oba doma PS do 500 KM; predsjedatelji povjerenstava oba doma do 200 KM, parlamentarni vojni povjerenik do 200 KM, član kolegija Tajništva PS BiH do 200 KM.*

Uvidom u određene račune sredstava interne reprezentacije, uočeno je da su pojedini korisnici, u okviru dozvoljenih limita, koristili usluge hrane i pića bez jasnih obrazloženja o povodu nastanka troška, obavljenoj aktivnosti, događaju ili susretu koji je organiziran, što u pitanje dovodi samu svrhu reprezentacije, odnosno stvarnu namjenu odobrenih sredstava.

Smatramo da sredstva za troškove reprezentacije trebaju imati povod i svrhu zbog kojih su i odobrena, jer se samo na taj način može potvrditi namjenska uporaba istih.

6. Bilanca stanja

Ukupna aktiva Parlamentarne skupštine iskazana je u iznosu od 12.444.631 KM, a sastoji od novčanih sredstava (5.251 KM), kratkoročnih plasmana (3.691 KM) i neotpisane vrijednost stalnih sredstava (12.435.689 KM). Ukupna nabavna vrijednost stalnih sredstava iznosi 17.010.574 KM, ispravka vrijednosti 4.574.885 KM, a sadašnja vrijednost iznosi 12.435.689 KM i odgovara poziciji Izvori sredstava.

Pasiva Parlamentarne skupštine ukupno iznosi 13.985.868 KM, a čine je kratkoročne tekuće obveze (393.732 KM – uglavnom obveze prema dobavljačima), obveze prema djelatnicima (938.406 KM), kratkoročna razgraničenja (218.041 KM) te izvori sredstava (12.435.689 KM). Obveze prema djelatnicima se odnose na obveze za bruto plaću za prosinac 2016. godine koje su izmirene početkom 2017. godine.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

Popis imovine: Kolegij Tajništva Parlamentarne skupštine je donio Odluku o godišnjem popisu i imenovanju popisnih povjerenstava 06.12.2016. godine. Popisno povjerenstvo koje je izvršilo popis stalnih sredstava, izvora stalnih sredstava, sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja, obveza i kratkoročnih razgraničenja, sačinilo je 27.02.2017. godine Izvješće o izvršenom popisu. Kolegij Tajništva Parlamentarne skupštine je 28.02.2017. godine donio Odluku o usvajanju Izvješća o popisu, kojom je, između ostalog, odobrio rashodovanje oštećene, dotrajale i tehnološki zastarjele opreme sadašnje vrijednosti 641 KM (nabavna vrijednost 146.325 KM i ispravka vrijednosti 145.684).

Povjerenstvo za popis knjiga u biblioteci i stalnih sredstava koja su evidentirana u vanbilančnoj evidenciji sačinilo je Izvješće o izvršenom popisu 31.01.2017. godine. Kolegij Tajništva Parlamentarne skupštine je 28.02.2017. godine donio Odluku o usvajanju Izvješća

o popisu kojom je donesena i odluka da se stalna sredstva iz vanbilančne evidencije (nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti 307.143 KM) preknjiže na konta Glavne knjige. Napominjemo da prezentirane odluke o usvajanju izvješća o popisu nisu protokolirane na način predviđen važećim propisima o uredskom poslovanju.

Popisna povjerenstva su u izvješćima konstatirala da određenom broju opreme nedostaju naljepnice sa inventurnim brojevima, da se određena oprema nalazi na drugim lokacijama u odnosu na lokacije iz evidencije stalnih sredstava, i sl. Prema raspoloživim informacijama, određena donirana stalna sredstva nisu evidentirana u poslovnim knjigama tekuće godine. Navedeno može imati za posljedicu da se na pouzdan način ne može utvrditi odgovornost za eventualni gubitak, odnosno manjak, stalnih sredstava. Nadalje, datumi na aktima vezanim za provođenje popisa ukazuju na činjenicu da isti nije pravovremeno proveden, što može imati za posljedicu da nisu iskazane točne bilančne pozicije. Napominjemo da je u poslovnim knjigama iskazano stanje sredstava u pripremi na 31.12.2016. godine u iznosu od 10.731.048 KM, koje se odnosi na ulaganja u adaptaciju zgrade i trga ispred zgrade Parlamentarne skupštine BiH, a da još uvijek nije riješeno pitanje načina na koji će Parlamentarna skupština i Služba za zajedničke poslove institucija BiH uskladiti evidencije po predmetnom pitanju sukladno važećim propisima iz područja imovinsko-pravnih odnosa i računovodstva.

Neophodno je uspostaviti odgovarajuće unutarnje kontrole u cilju pravovremenog evidentiranja promjena vezanih za stalna sredstva i pravovremenog provođenja godišnjeg popisa koji treba biti podloga za pouzdano financijsko izvješćivanje.

7. Javne nabave

Parlamentarna skupština BiH je u veljači 2016. godine donijela Plan nabava koji je tijekom godine izmijenjen i dopunjen šest puta. Prema prezentiranim podacima, u 2016. godini, nakon 41 provedenog postupka javnih nabava, zaključeni su ugovori o nabavama u iznosu od 699.270 KM. Izmjene i dopune plana nabava i ponavljanje postupaka javnih nabava zbog ulaganja žalbi privrednih subjekata (najčešće u svezi s načinom definiranja tehničkih specifikacija i dokaza za provjeru i ocjenu kvalifikacijskih uvjeta u pogledu ekonomske i financijske sposobnosti), značajno je utjecalo na blagovremenost provođenja pojedinih postupaka javnih nabava, što je u konačnici imalo za posljedicu da su nabave određenih roba i usluga vršene od dobavljača izabranih u prethodno provedenim postupcima javnih nabava kojima je isteklo razdoblje punovažnosti (primjerice aviokarte, toneri, održavanje informacijskih sustava, distribucija tiska, servisiranje i osiguranje vozila).

Kada je riječ o punovažnosti ugovora, uočeno je da se rok izvršenja ugovora, kao bitan element istog, utvrđuje alternativno na način da se istom odredbom definira precizirani vremenski rok trajanja ugovora u mjesecima ili u godinama od dana potpisivanja istog i produžetak ugovora na neodređeno vrijeme do zaključenja novog sporazuma/ugovora sa najpovoljnijim ponuđačem za isti predmet nabave. *Smatramo da se na ovaj način u određenoj mjeri derogira Zakon o javnim nabavama čije odredbe treba primjenjivati u suštinskom i formalnom smislu u cilju transparentnog i racionalnog trošenja javnih sredstava.*

Revidiranjem pojedinih postupaka javnih nabava utvrdili smo sljedeće:

Nabava kompjutorske opreme: Revizijom je ustanovljeno da u tenderskoj dokumentaciji za nabavu kompjutorske opreme (98.280 KM) nisu tražene licence za Windows operativni sustav, što nije sukladno Enterprise Subscription Agreement (ESA ugovorom), čiji je korisnik Parlamentarna skupština. Licence za Microsoft operativni sustav nabavljene

sukladno Enterprise ugovorom isključivo su licence za upgrade, odnosno nadogradnju, i mogu se koristiti samo na kvalificiranom kompjutoru. Ovo znači da samo kompjutori sa kvalificiranim predinstaliranim operativnim sustavom imaju pravo na Microsoft Windows upgrade licence sukladno potpisanom Microsoft Enterprise ugovoru.

Mišljenja smo da prigodom nabave nove kompjutorske opreme treba nabavljati Microsoft Windows OEM Professional licence uz kompjutore na kojima je planirana uporaba navedenog operativnog sustava, čime se dobiva mogućnost iskorištenja Windows nadogradnje kroz Enterprise ugovor.

Usluga tiskanja obrazaca: Otvaranje ponuda je izvršeno 30.09.2016. godine, a ocjena ponuda je započela 27.10.2016. godine. Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda sačinjen je 14.12.2016. godine zbog traženih pojašnjenja vezanih za ispunjenost uvjeta iz članka 50. točka e) Zakona o javnim nabavama u pravcu tehničke opremljenosti i osposobljenosti za pružanje usluga offset tiska u boji, digitalnog tiska u boji i sigurnosnog tiska, te ispravke računskih grešaka u ponudama vezanim za izražavanje jedinične cijene po primjerku. Okvirni sporazum u iznosu od 41.222 KM (procijenjena vrijednost nabave je bila 40.000 KM) zaključen je 15.02.2017. godine na razdoblje od 24 mjeseca od momenta potpisivanja, a najkasnije do zaključenja novog okvirnog sporazuma/ugovora sa najpovoljnijim ponuđačem za isti predmet nabave. Prethodni ugovor je važio do 31.10.2016. godine. Dokazi, o ispunjavanju uvjeta iz članka 45. Zakona o javnim nabavama, koje je dužan dostaviti izabrani ponuđač, moraju sadržavati potvrde da je u momentu predaje ponude ispunjavao uvjete tražene tenderskom dokumentacijom, međutim, potvrde koje je dostavio izabrani dobavljač su izdane u prosincu 2016. godine i siječnju 2017. godine.

Nabava usluga servisiranja službenih vozila: Obavještenje o nabavi je objavljeno 25.12.2015. godine, a Povjerenstvo za nabave je 28.01.2016. godine sačinilo Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda sa preporukom o izboru najpovoljnijeg dobavljača. Kolegij Tajništva Parlamentarne skupštine nije jednoglasno prihvatio preporuku Povjerenstva za nabave o izboru prvorangiranog ponuđača uz konstataciju da isti nije ispunio pojedine kvalifikacijske kriterije, nakon čega je pokrenut postupak unutarnjeg revizijskog pregleda predmetnog postupka javne nabave. Unutarnja revizija je, između ostalog, konstatirala da Povjerenstvo za nabave nije uradilo analizu na temelju koje bi se definirali podkriteriji koji bi osigurali odabir ekonomski najpovoljnije ponude, s obzirom na to da je kriterij za dodjelu ugovora bio ekonomski najpovoljnija ponuda (cijena 90% i operativni troškovi dostave vozila na servis 10%). Ugovorni organ je 14.10.2016. godine zaključio Okvirni sporazum sa drugorangiranim ponuđačem po ocjeni Povjerenstva za nabave, u iznosu od 30.000 KM na razdoblje od 24 mjeseca od momenta potpisivanja, a najkasnije do zaključenja novog okvirnog sporazuma/ugovora sa najpovoljnijim ponuđačem za isti predmet nabave. Prethodni ugovor je važio do 13.01.2016. godine.

Smatramo kako više pozornosti treba posvetiti procesu provođenja javnih nabava u smislu efikasnosti i detaljne evaluacije pristiglih ponuda kako bi se osiguralo da izabrani dobavljači ispunjavaju sve uvjete tražene tenderskom dokumentacijom.

Izravni sporazumi: U tekućoj godini je putem izravnog sporazuma izvršeno oko 13% vrijednosti ukupnih nabava. Ovom prigodom ukazujemo na ugovor vezan za nabavu usluga uspostave sustava financijskog upravljanja i kontrole u Parlamentarnoj skupštini BiH (6.903 KM) u okviru koga je predviđeno gratis školovanje za rukovoditelja FUK-a u iznosu od 1.000 KM. Napominjemo da je za implementaciju uspostave sustava financijskog upravljanja i kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine nadležna Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora BiH, koja je provodila odgovarajuće obuke, te da važećim

propisima nisu predviđena posebna radna mjesta za ovo područje, s obzirom na to da je to sustav koji treba implementirati u formi pravila i procedura za efikasno i pouzdano izvršavanje zadataka i aktivnosti iz osnovne nadležnosti institucija.

Također, potpisan je i Ugovor o nabavi usluga analize (6.903 KM) izvršenja Ugovora za usluge konzaltinga za integrirani menadžment sustav QMS/ISMS prema ISO 9001:2008 i ISO 27001:2013. Naime, predmetni Ugovor, u vrijednosti od 81.900 KM, potpisan je u 2014. godini i za isti još uvijek nije izvršeno plaćanje, s obzirom na to da su se pojavili određeni problemi pri izvršavanju ugovornih obveza.

Navedeno ukazuje na potrebu poboljšanja učinkovitosti cjelokupnog sustava javnih nabava u cilju smanjenja prostora za eventualno neracionalno trošenje javnih sredstava.

Nadalje, u procesu revizije je konstatirano da nije uspostavljen odgovarajući sustav za pouzdano praćenje realizacije ugovora zaključenih po provedenim procedurama javnih nabava, što može imati za posljedicu probijanje ugovorenih količina, vrijednosti ugovora i rokova isporuke, odnosno nepoštivanje ugovornih odredbi, a što je u suprotnosti s važećim propisima iz područja javnih nabava. Također, Obrazac praćenja realizacije ugovora/okvirnog sporazuma nije ažuriran i objavljen na internet stranici ugovornog organa prema odredbama Naputka o objavljivanju osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora.⁷ *Adekvatan sustav unutarnjih kontrola za praćenje realizacije ugovora temelj je za dobro planiranje kao i racionalno i namjensko trošenje javnih sredstava.*

U našim ranijim izvješćima smo ukazivali na potrebu uspostave odgovarajućeg sustava unutarnjih kontrola za efikasno i efektivno provođenje procedura javnih nabava i pouzdano praćenje realizacije ugovora zaključenih po provedenim procedurama javnih nabava. U cilju realizacije danih preporuka pokrenute su aktivnosti na izradi internog naputka kojim bi trebale biti definirane obveze i odgovornosti osoba zaduženih za funkcioniranje sustava javnih nabava prema važećim propisima, ali isto nije bilo doneseno tijekom 2016. godine.

Neophodno je uspostaviti sustav unutarnjih kontrola koji će osigurati efikasno provođenje procedura javnih nabava, dosljednu primjenu važećih propisa iz područja javnih nabava i adekvatno praćenje realizacije zaključenih ugovora.

8. Ostalo

• Sredstva za rad klubova

U 2016. godini za financiranje političkih stranaka u proračunu Parlamentarne skupštine odobrena su sredstva u iznosu od 950.000 KM, a realizirana u iznosu od 940.945 KM, odnosno 99% odobrenih sredstava.

Tako je za rad klubova u 2016. godini utrošen iznos od 406.721 KM (iznos od 307.589 KM je utrošen u okviru Zastupničkog doma koji broji devet klubova, a u okviru Doma naroda, koji broji tri kluba, utrošeno je 99.132 KM), a preostali iznos (od ukupno realiziranog za rad klubova) od 534.224 KM se odnosi na prijenos na stranku. Unutar klubova, najznačajniji izdaci su utrošeni na ugovorene usluge i to: usluge reprezentacije (47.669 KM), izdaci na temelju ugovora o djelu (144.300 KM), izdaci za rad u izbornoj jedinici (153.611 KM), ostali izdaci za informiranje (5.390 KM) i ostale nespomenute usluge i dažbine (543.025 KM).

U odnosu na prethodne godine, nismo uočili značajnije promjene glede donošenja jasnih pravila i procedura trošenja i pravdanja sredstava klubova za veći dio 2016. godine. Međutim, u studenom 2016. godine (24.11.2016. godine), Zajedničko povjerenstvo za

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 56/15

administrativne poslove donijelo je procedure za primjenu članka 3. Odluke o raspodjeli finansijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH, kojom je detaljnije regulirana namjena trošenja sredstava za sve vrste nabrojanih troškova: putne troškove u zemlji i inozemstvu, troškove uporabe vlastitog vozila, troškove nabave potrošnog materijala, troškove reprezentacije, naknade osobama koje obavljaju tehničke i druge povremene poslove, prijenos sredstava na transakcijski račun centrale političke stranke i način uplate, troškove učešća u društveno odgovornim aktivnostima i troškove za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programima i statutima političkih stranaka itd.

Ostale nespomenute usluge i dažbine: Na ovom kontu knjižen je iznos od 543.025 KM, od kojih se 534.224 KM odnosi se na prijenos sredstava na račun stranaka, a preostali iznos od 8.801 KM se odnosi na sredstva za troškove učešća u društveno odgovornim aktivnostima (regulirano Odlukom o raspodjeli finansijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna BiH članak 3. stavak l) i m)). *Navedenom Odlukom nije detaljno regulirano koje su to društveno odgovorne aktivnosti za koje su sredstva izdvojena. Prijenos sredstava na stranke se vrši kvartalno.*

U narednoj tablici dan je pregled sredstava koja su doznačena političkim strankama/klubovima koji participiraju u radu Parlamentarne skupštine.

Tablica br. 1. Pregled doznačenih novčanih sredstava za klubove/stranke

Red . br.	Naziv kluba/stranke	Ukupno utrošena sredstva u 2015. godini	Utrošeno u 2015. god.		Ukupno utrošena sredstva u 2016. godini	Utrošeno u 2016. god.		Indeks 2015/2016
			Za rad kluba	Prijenos na stranku		Za rad kluba	Prijenos na stranku	
	ZASTUPNIČKI DOM							
1	SDA BiH	131.437,81	28.137,81	103.300,00	131.466,94	34.216,94	97.250,00	100,02
2	SNSD	133.202,00	85.701,02	47.500,98	125.779,09	78.278,09	47.500,00	94,43
3	SDS	115.267,03	43.891,54	71.375,49	115.352,08	45.590,58	69.761,50	100,07
4	HDZ BiH	121.173,08	73.673,08	47.500,00	121.195,12	73.696,12	47.500,00	100,02
5	SBB BiH-Fahrudin Radončić	63.741,46	1.071,46	62.670,00	63.450,98	638,48	62.812,50	99,54
6	DF-Željko Komšić	97.474,24	31.859,24	65.615,00	97.441,73	54.891,73	42.550,00	99,97
7	SDP BiH	52.959,72	11.959,72	41.000,00	53.451,93	13.201,93	40.250,00	100,93
8	BPS-Sefer Halilović	16.777,80	77,80	16.700,00	33.701,30	51,30	33.650,00	200,87 ⁸
9	A-SDA	33.750,00		33.750,00	33.674,51	7.024,51	26.650,00	99,78
	DOM NARODA							
10	Klub izaslanika Srpskog naroda	49.981,69	28.411,69	21.570,00	49.793,95	35.193,95	14.600,00	99,62
11	Klub izaslanika Bošnjačkog naroda	64.148,27	24.148,27	40.000,00	49.888,44	8.888,44	41.000,00	77,77
12	Klub izaslanika Hrvatskog naroda	49.489,23	30.189,23	19.300,00	65.749,12	55.049,12	10.700,00	132,86
	UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA	929.402,33	359.120,86	570.281,47	940.945,19	406.721,19	534.224,00	101,24

Sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka BiH i Odluci o raspodjeli finansijskih sredstava za financiranje političkih stranaka iz proračuna institucija BiH, izvršena je raspodjela sredstava na klubove u iznosu od 950.000 KM, koliko je i odobreno u proračunu Parlamentarne skupštine BiH za 2016. godinu. Iz priložene tablice vidimo utrošak

⁸ Razlog povećanja utrošenih sredstava za stranku BPS-Sefer Halilović u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu su neprenesena i neiskorištena sredstva u 2015. godini.

financijskih sredstava za financiranje političkih stranaka odobrenih u proračunu za 2016. godinu.

Ugovori o djelu: Izdaci za usluge na temelju ugovora o djelu u 2016. godini iznose 144.300 KM. Na temelju ugovora o djelu angažirano je 17 izvršitelja, od kojih se većina odnosi na tajnike klubova naroda. Za ugovore o djelu isplaćeni su iznosi naknada u rasponu od 400 do 1.900 KM. Navedene ugovore o djelu zaključuju predsjedatelji klubova. Ugovori o djelu su zaključeni većinom za obavljanje administrativno-tehničkih poslova, konzultantske usluge i sl. Iznosi od 400 – 450 KM su isplaćeni osobama koje su angažirane putem ugovora o djelu, a u radnom odnosu su u Parlamentarnoj skupštini, dok su veći iznosi isplaćeni osobama angažiranim putem ugovora o djelu, a koje nisu u radnom odnosu u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Revidiranjem navedenih izdataka (sredstva klubova) uočili smo da se, kao i prethodnih godina, nastavila praksa angažiranja određenog broja osoba putem ugovora o djelu koje su u radnom odnosu u Parlamentarnoj skupštini na istim ili sličnim poslovima. Za angažiranje osoba putem ugovora o djelu nisu donesene jasne procedure o uvjetima angažiranja uposlenih, kao ni iznos mjesečne naknade.

Angažiranje putem ugovora o djelu za osobe koje također imaju i status uposlenih u Parlamentarnoj skupštini BiH bilo je i predmet istrage Tužiteljstva BiH u smislu odredbi članka 224. stavak (1) točka (c) kaznenog Zakona o kaznenom postupku. Nakon provedene istrage, Tužiteljstvo BiH je 21.02.2017. godine donijelo Naredbu o obustavi istrage jer nije bilo dostatno dokaza da su počinjena kaznena djela. Tužiteljstvo BiH je obavijesti o obustavi istrage uputilo na imena osoba koje su angažirane putem ugovora o djelu i koje imaju status uposlenih u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Reprezentacija: Izdaci za troškove reprezentacije u 2016. godini iznose 47.669 KM. Kao i prethodnih godina, računi troškova reprezentacije ne sadrže sve potrebne elemente kojima bi se dokazala namjenska potrošnja. Na fakturama Službe za zajedničke poslove i priloženom pregledu mjesečne potrošnje po korisnicima, nismo se u svim slučajevima mogli uvjeriti u namjensko korištenje sredstava. U odnosu na prethodne godine, općenito nismo uočili značajnije promjene u tijeku 2016. godine glede donošenja jasnih pravila i procedura trošenja i pravljanja sredstava klubova.

S obzirom na to kako su pri kraju godine donesene odgovarajuće procedure kojim se nastoji detaljnije urediti ovo područje, ocjenu i kvalitetu donesenih procedura kao i dosljednu primjenu istih moći ćemo dati tek u narednoj godini.

Komentari

Parlamentarna skupština nije u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2016. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2016. godinu.

Red. br. iz Nacrta izvješća	Naslov/Podnaslov nalaza revizije	Komentari institucije

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju, rukovoditelj
tima**
Miro Galić, v.r.

**Članovi tima za
financijsku reviziju**

Mirsada Sijamić, član tima, v.r.

Osman Paćuka, član tima, v.r.

Ivana Jurčević, član tima, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju
i kontrolu kvalitete**

Dragoljub Kovinčić, v.r.

10. Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2016. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2016. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2016. godinu

Naziv institucije: Parlamentarna skupština BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	15.562.000	0	15.562.000	14.601.809	94
Bruto plaće i naknade	9.960.000		9.960.000	9.799.097	98
Naknade troškova uposlenih	1.735.000		1.735.000	1.564.701	90
Putni troškovi	750.000	124.550	874.550	850.166	97
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	195.000	-12.700	182.300	153.268	84
Izdaci za energiju i kom. usluge			0		
Nabava materijala	94.000		94.000	82.096	87
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	100.000		100.000	62.803	63
Unajmljivanje imovine i opreme			0		
Izdaci za tekuće održavanje	92.000		92.000	80.792	88
Izdaci za osiguranje	26.000		26.000	24.404	94
Ugovorene i druge posebne usluge	2.610.000	-111.850	2.498.150	1.984.482	79
2. Kapitalni izdaci	455.000	0	455.000	441.697	97
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	438.000		438.000	424.937	97
Nabava ostalih stalnih sredstava	17.000		17.000	16.760	99
Rekonstrukcija i invest. održavanje			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
Ukupno (1+2+3+4+5)	16.017.000	0	16.017.000	15.043.507	94

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2017. godine.

Tajnik Zajedničke službe:

Kenan Vehabović

Bilanca stanja na 31.12.2016. godine

Naziv institucije: Parlamentarna skupština BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2015.	31.12.2016.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	8.859	8.942	101
Novčana sredstva	7.028	5.251	75
Kratkoročna potraživanja			
Kratkoročni plasmani	1.832	3.691	201
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	12.208.681	12.435.689	102
Stalna sredstva	16.335.060	17.010.574	104
Ispravka vrijednosti	4.126.379	4.574.885	111
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	12.208.681	12.435.689	102
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	12.217.541	12.444.631	102

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	2.205.742	1.550.179	70
Kratkoročne tekuće obveze	618.010	393.732	64
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	1.014.715	938.406	92
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	573.017	218.041	38
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	12.208.681	12.435.689	102
Izvori sredstava	12.208.681	12.435.689	102
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	14.414.424	13.985.868	97
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo finansijska i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo _____ 2017. godine.

Tajnik Zajedničke službe:

Kenan Vehabović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Parlament) dužno je da osigura da finansijska izvješća za 2016. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj: 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno da postupa sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu (Službeni glasnik BiH broj 101/15) i pratećim nalogima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Parlamenta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Tajnik Zajedničke službe:
Kenan Vehabović